

AVANGARDNI DRAMSKI MISTERIJI

U okviru male scene studija »Akroama« pripremljena su dva svježa i problemsko-stilski zanimljiva aranžmana: melodrama Jeana Cocteaua »Ljudski glas« i splitskog autora, po profesiji kazališnog glumca, Vlatka Perkovića »Zatvoreno poslije podne«. Sa domaćom dramom mladog Perkovića nova splitska kazališna scena polagala je ispit svoje unutar-nje otpornosti. Mi bismo ovim prikazom apstrahirali specifično teatarski tretman drame »Zatvoreno poslije podne« i ispitali njen, za nas iznenađujuće zanimljivi kvalitet, njenu religioznu, duhovnu dimenziju. Dojam poslije gledanja ovog scenskog misterija možemo u bitnome sažeti: poslije niza sumnjivih i dilemanskih pothvata izvedena je drama ozbiljnih pretenzija; živo prisutna u moralnim, duhovnim, estetskim i socijalnim dilemama suvremenog čovjeka. Tema ovog estetički stiliziranog scenskog misterija svedena je na alegorijsku simboliku, konfrontaciju suvremenog dijaloga o smislu ljudskog djela, s poetskom transpozicijom religioznih, srednjovjekovnih misterija, liturgija, nostalgičnog duha vječnog povijesnog trenutka. Ideja tako starinska i bitno osuvremenjena snažno je u Perkovićevoj drami prisutna, a mogli bismo je sažeti u slijedećem: da se alijeniranoj ustajalosti sredine, odsustvu boljeg duha, prividnom trijumfu hijerarhija i društvenih privilegija, moralnoj torturi fa-

rizeja možemo suprotstaviti istinski samo pozicijom duhovne rezistencije — duboko proživljenom samozrtvom. Vrijednosti se mogu potvrditi samo na križu unutar-njih iskušenja. A to je sugerirano i scenografskom postavom misterija. Scena je strogo jednostavna i meditativno nameće koncentraciju u krugu jedne zatvorene prostorije, asketske i simbolično golgotske. Glavno lice ove drame Ivan razrješava duhovnu bit odnosa s pratilicom svoje egzistencije, prijateljicom Anom. Uzajamno se muče analizom životnog apsurdna, svojim ponižavajućim učešćem, u krugu karijerističke, mediokritetske i farizejske sredine. Kako prekinuti s unutrašnjom mržnjom i gađenjem, iznaći autentični izbor vrijednosti? Dilema je očita: nastaviti učešće u egzistencijalnom trajanju privilegiranog intelektualističkog i komformističkog kruga, ili se izložiti društvenom preziru, izolaciji, onoj vanjskoj pustinji koju može izdržati samo duhovna ljubav. Ivan se sjeća srednjovjekovnih golgotskih misterija, koje je kao historičar proučavao među prašnjavim papirima jednog samostana. U trenutku očajanja Ivan s Anom izmjenjuje poetske recitacije misterija. I tada ih dodirne unutarnje svjetlo, simbolika milosti. On se identificira sa žrtvom Krista, a ona s Marijom Magdalenom. Provalija egzistencijalnog apsurdna biva prevladana misterijem ljubavi.

Kroničar